

то влияние на съдация и затворенъ животъ и на изключително умствената работа.

Трѣбва да се вземе подъ внимание още и това обстоятелство, че ученицитѣ отъ нашитѣ училища се намѣрватъ именно въ тази възраст, която най много изисква усиленни движения на чистъ въздухъ, за правилното развитие на организма въ частностъ и за правилното функциониране на всичкитѣ органи. Не е нужно дѣтето да остава въ задушенитѣ класени стаи въ неподвижностъ въ продължение на цѣли 6 часа. Въ всѣкий день прѣзъ цѣлата година е нужно да се движи на чистъ въздухъ, за да размърдва всичкитѣ си органи. Сегашната система на нашитѣ училища, като да е нарочно създадена да разстройва здравето на дѣтата и, като ги кара цѣлъ день да дишатъ разваления училищенъ въздухъ, който се отдѣля отъ всѣкакви болни бѣли дробове. Трѣбва да поставиме нашитѣ училища на по-здрава хигиеническа почва. Срѣдството за това е правилното поставяне на прѣподаването на гимнастиката. Сегашната гимнастика е цѣлъ редъ отъ формални движения, на движения на различни мускули, които не се съпровождатъ отъ никакви напругения на мускулитѣ. Сегашната училищна гимнастика изисква отъ ученицитѣ само да се обръщатъ правилно на дѣно, на лѣво, кръгомъ, рѣцѣтъ горѣ, навеждане на главата, обръщание на тѣлото и т. н., движения, които сѣ толкова еднообразни, че не само причиняватъ отвържение, но причиняватъ и слаби движения на мускулитѣ, понеже не прѣдставляватъ никакъв интересъ и забава на обучающитѣ се. Ако искаме да имаме здраво поколение и ученици, трѣбва да се изхвърлятъ тѣзи формални и официални, достойни само за военитѣ, движения, трѣбва да се напусне тази рутинна и шаблонна система на прѣподаване гимнастиката въ училищата ни. Трѣбва училищната гимнастика да се приближи до естествената и природна гимнастика, да се напуснатъ всѣкаквитѣ нарочни и прѣднамѣрени движения на мускулитѣ и изобщо на тѣлото, да се постави организмътъ на собственото си влечение къмъ движение и бѣгане. За това най-добра система на прѣподаване гимнастика въ нашитѣ училища ще бѣде, ако се введатъ нашитѣ народни дѣтински игри, при които е най-възможно да ставатъ най-разнообразнитѣ движения на всичкитѣ мускули въ тѣлото, при което условие само може да се постигнатъ цѣлитѣ на гимнастиката.

Введѣте, господа настояници и образователи на ученицитѣ, въ програмата си и естествената гимнастика и вий ще видите, че ще имате сравнително по-здрави ученици. Ний прѣдлагаме, вмѣсто сегашната военна и формална гимнастика да се введе въ училищата ни всѣкий день по 1—2 часа естествената: народнитѣ дѣтински игри, които се придружаватъ, съ много разнообразни движения на тѣлото и, най-главното, че тѣ ще се играятъ съ голѣмо задоволствие, интересъ и любопитство, значи нѣма да имъ умръзватъ, а всѣко умразно занятие се върши лѣниво, значи безполезно и вредно. Введѣте копане на земята, съчение на дърва, носение на вода, мазание на училища, носение на камъни, ходение по рѣкитѣ и по ближнитѣ села, ринение и изхвърление на снѣгъ, плѣзгане по плезулитѣ съ шайпи, биение съ снѣгъ, борение, бѣгане съ напѣдварване, прѣскачание единъ на други и т. н. Само въ такъвъ случай гимнастиката ще се извършва полезно, ако има интересъ. Къмъ това, което се върши, ний положително утвърждаваме, че при днешната гимнастика, която е повторение на едно и сѣщо, ученицитѣ получаватъ най-голѣмото отвържение къмъ нея. Прочее, да избѣгнемъ това съ въвеждане на естествената гимнастика. Каква полза отъ това, че ученицитѣ се учатъ да се редятъ като войници по *реди двой ся* и *реди строй ся*, или да маршируватъ като войници въ тактъ прѣдъ пѣкое си началство на церемониаленъ маршъ. На другитѣ мѣста гледатъ ученицитѣ да ги правятъ по-малко воинственни и войници, а ний отъ сега искаме да ги на-

правимъ поклонници на Марса и любители на казарменния животъ, това е назадничаво и недостойно за една свободолюбива страна. Да не се боимъ, ще дойде време когато ученицитѣ ще вкусятъ сладостта на военната и военната гимнастика, прѣзъ нея никой не може да прѣскоче.

Значи, ний твърдимъ, че сегашната гимнастика трѣбва да падне и да се тури на по-здрави научни условия. Само въ такъвъ случай можемъ да прѣдваримъ ученицитѣ си отъ умственото прѣутомление, и само въ такъвъ случай може да се надѣваме, че ще имаме здраво поколение. Смѣтаме за това да се събере особена комиссия отъ лѣкари и учители по распореджанието на Министерството на Нар. Просвѣщение, за да тури гимнастическия въпросъ на по-реална и научна почва. Смѣтаме, че по бѣде по-добъръ, ако всѣкий день се тури 1—2 часа гимнастика, или пѣкъ цѣлъ единъ день прѣзъ недѣлата да се употребява за новата гимнастика.

„Движението е най-доброто лѣкарство“.

Мнѣнието на Шумненския Окр. Учителски Сѣборъ по измѣненіето на закона за Народното Просвѣщение.

(Продължение).

Съ измѣняването състава на Окр. Училищния Сѣвѣтъ, сѣбора имаше прѣдъ видъ слѣдното: да влѣзватъ въ състава на сѣвѣта само такива лица, които сѣ направо заинтересувани отъ учебното дѣло. Практиката показва, че всички вънкашни, непричастни къмъ учебното дѣло, членове на този сѣвѣтъ сѣ посѣщавали неохотно засѣданията и сѣ принасяли по-вече вѣрба, отъ колкото полза. Не е чудно, това да е причина, за дѣто до сега не се е обръщало нуждното внимание на рѣшенията на този сѣвѣтъ отъ Министерството.

Къмъ гл. IX да се прибави слѣдния

Членъ. Окр. Училищни сѣвѣти се управляватъ по особено изработенъ правилникъ.

Чл. 122. Срѣднитѣ учебни заведения се раздѣлятъ на два курса: *доленъ*, отъ двѣ учебни години и *горенъ*—отъ три учебни години.

Това дѣленіе се прие, като се имаше прѣдъ видъ отдѣлянето на V и VI отдѣления отъ срѣднитѣ учебни заведения. Забѣлявано е, че ученицитѣ отъ първитѣ и вторитѣ классове на срѣднитѣ уч. заведения показватъ твърдѣ слабъ успѣхъ; причината на това може да се отдаде не толкова на лоша имъ подготовка въ първоначалното училище, колкото на обстоятелството, че тѣ изведнѣжъ преминаватъ отъ една система на прѣподаване въ друга. Съ отдѣлянето на първий и вторий классъ ще се прѣмахне до нѣкъдѣ този недостатъкъ, тъй като слѣдъ свършването на шесто отдѣление ученицитѣ биватъ доста подготвени, за да слѣдватъ самостоятелно учението си по класната система. По този начинъ ставатъ излишни и трикласнитѣ училища, вмѣсто които въ околийскитѣ центрове могатъ да се устроятъ нѣкакви 1—2 годишни специални практически курсове.

Чл. 123. Вмѣсто аритметика да се тури математика (аритметика, алгебра, геометрия съ чѣртание) и да се прибавятъ прѣдметитѣ: руский и френский (нѣмский) езици. Да се изхвърли и рѣчната работа.

Чл. 125. Да се прибавятъ прѣдметитѣ: Руский езикъ, Политическа икономия и пѣние.

Чл. 126. Въ дѣвическитѣ гимназии да се въведе прѣдмета музика.

При разгледването на тѣзи членове въ сѣбора, между другото, се искаха мнѣния: дѣвическитѣ гимназии да бѣдатъ изравнени по число на учебни години съ мъжескитѣ, за да могатъ дѣвицитѣ да изучаватъ материала така сериозно и обемисто, както това става въ мъжескитѣ, и да могатъ при даденъ случай да се специализиратъ въ всичкитѣ учебни заведения.

Чл. 132. Свършившиятъ пълния курсъ на основното училище се приеми безъ испитъ въ първия классъ на срѣднитѣ училища.

Чл. 134. Прѣмнуването отъ единъ классъ

въ другъ става на основание годишния успѣхъ (гл. чл. 38).

Чл. 143. Числото на ученицитѣ въ единъ классъ не трѣбва да бѣде по-вече 40 (гл. чл. 35).

Чл. 152. Къмъ този членъ слѣдъ дума „прѣдѣдательствува въ учителски сѣвѣтъ“ да се прибавятъ думитѣ: „и изпълнява рѣшенията учител. сѣвѣтъ“.

Чл. 158. Държавния испитъ се изхвърля (гл. чл. 58 в).

Чл. 160. Учители, които сѣ свършватъ пълна гимназия, или нѣколко курса отъ не училище и сѣ учителствували въ гор. курсъ на срѣднитѣ училища, се степенуватъ съгласно чл. 60.

Чл. 164. Заплатата на столичнитѣ учители да се приравни съ тази на провинциалнитѣ.

Чл. 165. Заплатитѣ на директоритѣ дѣвическитѣ гимназии да се приравнятъ тѣзи на директоритѣ въ мъжескитѣ гимназии.

Чл. 168. Наказанието, прѣдвидени букви а, б, се налагатъ отъ директора, а тѣ въ букви в, г, д, е, ж — отъ Окр. Училищния Сѣвѣтъ, който въ такъвъ случай се задължава не прѣмнѣнно да повика обвиняемото лице за да прѣдстави оправдания за себе си (гл. чл. 86).

Чл. 170. Учители, които искатъ да пуснатъ длъжността си, трѣбва да явятъ за това най-малко *единъ* мѣсець прѣди на лото на учебната година.

Къмъ глава XII да се прибави:

Членъ: Учителитѣ отъ срѣднитѣ учебни заведения изслужватъ военната си повинностъ прѣзъ ваканцитѣ (1 Юлий до 1 Септември) въ течение на 2 години (гл. чл. 90).

Чл. 177. Заплатитѣ на директоритѣ специалнитѣ училища да се приравнятъ тѣзи въ срѣднитѣ учебни заведения.

Чл. 179. Къмъ този членъ да се прибавятъ думитѣ: „при Висшето Училище се криватъ специални курсове за подготовка на учители на срѣднитѣ учебни заведения“.

Отъ учителя се изисква не само да дѣе прѣдмета, който прѣподава, но и методиката му. Нашето Висше Училище не удовлетворява това послѣдно искание, прѣдвидено отъ законодателя при въвеждане държавния испитъ, който ний отхвърляме за тага; но понеже твърдѣ е възможно да оста държавния испитъ както за основнитѣ, така за класнитѣ учители, то отварянето на такива курсове е отъ напълно необходимостъ защото иначе е безсмислица да се иска педагогическа подготовка, когато за тази цѣль нѣма специални курсове, както е това въ ропейскитѣ държави. Това е една отъ главнитѣ причини, дѣто класнитѣ учители, които иматъ да държатъ испитъ, не се явяватъ.

Чл. 182. Заплатитѣ се исплащатъ напълно отъ държавата. При измѣненіето на тѣ членъ въ такъвъ смисълъ се имаше прѣдъ видъ обстоятелството, че общинитѣ не исплащатъ редовно дори и третата частъ отъ платата на учителитѣ.

Въ допълнение на тѣзи членове се прибавятъ за нужно да се прибавятъ слѣднитѣ

Членъ. Временнитѣ учители въ срѣднитѣ учебни заведения получаватъ 2400 лева.

Членъ. Мѣстениитѣ на учителитѣ по естествено или не собствено желание ставатъ само съ разрѣшението на Окр. Учил. Сѣвѣтъ и само прѣзъ ваканцията.

При това, ако се мѣсти нѣкой учителъ по собствено желание, да му се плаща пѣтнитѣ пари, както това става съ другите чиновници.

Въ закона никѣдѣ нищо не е споменато за инспекциитѣ—тѣзи толкова важни органи въ дѣлото на просвѣщеніето. Сѣбора имаше прѣдъ видъ, че отъ неопрѣдѣлеността на тѣхнитѣ права и обязанности и противорѣчието между закона за народното просвѣщение и правилника за инспектори сѣ ставали често пѣти злоупотребления, и мѣри за нужно да прѣдвиди къмъ него о

бенъ *отдѣлъ за инспекциитѣ*, главнитѣ положенія на които да бѣдѣтъ слѣднитѣ:

1). Инспекторитѣ за сега се назначаватъ отъ Министерството на Народ. Просвѣщение.

2). Инспекторитѣ сѣ прави органи на Министерството на Народното Просвѣщение само въ учебно отношение; въ административно отношение тѣ сѣ подчинени на Окр. Учил. Свѣтъ.

3). За инспектора се назначаватъ лица, съ висше педагогическо образование, или първоначални учители най-малко съ осемъ години на практика.

4). Инспекторитѣ за сега се назначаватъ безъ испитъ.

5). Числото на инспекторитѣ да се увеличи.

Прѣди закриванieto си, Събора опълномощи бюрото да поднесе рѣшенията му на почитаемото Министерство на Народното Просвѣщение.

гр. Шуменъ
7 Юлий 1894 год.

Бюрото.

ВЪТРЕШНИ НОВИНИ.

Още единъ брой и първото шестомѣсечие на в. „Защита“ изгича, а по-вечето отъ абонатитѣ не сѣ още платили абонаментътъ. Молимъ ги да побързатъ съ вписанието абонаментътъ си, защото администрацията срѣща голѣми материилни затруднения.

Отъ Администрацията.

Въ администрацията на в. „Защита“ се открива подписка за помощи на пострадалитѣ отъ пожарътъ котленци. Срѣщо полученитѣ сумми се издаватъ расписки и имената на пожертвователитѣ ще се обнародватъ.

На 10-й т. м. г-да Министритѣ Стоиловъ и полковникъ Петровъ сѣ излѣзли по обиколка изъ Княжеството. На 19-й е излѣзълъ изъ София и г-нъ министръ Радославовъ съ семейството си и на 20-й е пристигналъ въ Варна, гдѣто е билъ поерѣщанъ отъ цѣлото население на гр. Варна. Говори се, че г. Радославовъ ще престои по-дълго врѣме въ Варна.

Взели сѣ инициативата нѣкои граждани отъ градътъ ни за събиране волни помощи за пострадалитѣ отъ пожарътъ Котленци. Ний вѣрваме, че Шумненци ще се притекѣтъ съ готовност да дадѣтъ лептата си за своитѣ нещастни братии въ Котелъ, които немилостивата стихия остави безъ покривъ, безъ покрѣпка и безъ всѣко срѣдство за прѣхрана. Нека всички да изпълнимъ свой високъ християнски дългъ: да помогнемъ на ближния си, когато е испадналъ въ нещастие!

На 15. т. м. въ съборната черква „Св. Кралъ“ въ София се е отслужила отъ Н. В. Преосвящ. митрополита Климента панахида за невинно погубенитѣ отъ Стамболова: С. Миларовъ, Т. Георгиевъ и др. На панахидата присѣствували и членовѣ на журналистическия конгресъ, койго въ засѣданieto си на 14-й рѣшилъ да вземе участие на панахидата и възложи вѣнци на гробоветѣ на тия мъченици. Слѣдъ панахидата по-вече отъ триста души потеглили за гробищата, гдѣто сѣ сѣ държали тѣжни рѣчи и всички присѣствующи сѣ колѣничили прѣдъ прахътъ на невинно обѣсенитѣ. Участието на журналиститѣ и писателитѣ на тая панахида е било единъ студенъ душъ за Стамболова, единъ протестъ противъ неговитѣ беззакония и за

това той излива идѣтъ си противъ конгресътъ въ своята позорна „Свобода“.

На 17-й т. м. се е закрилъ българския журналистически конгресъ, койго засѣдавалъ е въ София. Въ засѣданията си той е извелъ слѣдующитѣ по-главни рѣшения за моралното и материалното подобрене на журналистиката:

1-во. Изказва желание, щото въ ближайшата сессия на Народ. Събрание, правителството да внесе предложение за отмѣнение по законодателенъ редъ дѣйствиющия днесъ законъ за печатътъ, заедно съ всичкитѣ му прибавления и допълнения, и прѣстъпленията по печатътъ да се сѣдѣтъ по общитѣ наказателни закони съ участието на съдебни засѣдатели;

2-ро. Осѣжда неприличния езикъ на нѣкои отъ дневнитѣ български вѣстници, като „Свобода“, „Пловдивъ“ и др., на които неувѣнчана и лъжата сѣ единикото срѣдство въ борбата имъ съ своитѣ противници;

3-то. Членовѣтѣ на съборътъ се отказватъ отъ всѣкакви субвенции за въ бѣдѣще, единикото срѣдство да не се подкупува журналистиката;

4-то. Рѣши за съставянieto едно журналистическо и списателско дружество, и натоварва една комиссия отъ 6 души, да изработи уставътъ на това дружество, койго да се разиска и одобри въ идѣщия съборъ;

5-то. Съборътъ да се свика на 10-й Юлий идѣщата годината.

Ний ще поговоримъ по тия рѣшения на съборътъ въ идѣщитѣ броеве на „Защита“.

Пишѣтъ ни отъ града съ подписъ нѣколко граждани.

Отъ нѣколко дена насамъ изъ града ни упорно се носи една сензационна новина, че четрима учители отъ тукашното Педагогическо Училище били внесени отъ „Директора на Педагогитата“ — чети Директора на Педаг. Училище — К. Стателовъ въ Окрѣжния Училищенъ Свѣтъ за исклучаване, понеже били насочили избухналото на 29-й миналий мѣсяцъ движение въ училището противъ неговата скромна, акуратна и до сега още сѣ нищо неопитна личностъ (Г-нъ „Директора на Педагогитата“ много лесно забравя, че н. 18 А рилий, за срамъ на Просвѣщението, бѣше излѣзълъ на балкона на Постоянната Комиссия да въхвалява Стамболова за изходящитѣ му „правдини за Македония“ и да учи врѣлитѣ и кипѣли Шумненци, че за това трѣбвало да благодарятъ на виновника. — Гл. в. Шуменъ, № 3. Притурка).

Тая новина, право да Ви кажемъ, г-не Редакторе, ни много и много очуди; насъ на първо врѣме даже не ни се вѣрваше, че това е истина, толкова повече, че не виждаме нищо да се споменува за това въ почитаемия вѣстникъ, койго испърво съобщи нѣщо и друго за станалото на 29-ий, по отъ нѣкое врѣме насамъ, не знаемъ защо, прѣмѣлчавало много отъ това, което се говори изъ града и то тъй упорно, щото чловѣкъ не може да не вѣрва, че е истина.

Вѣрни на истината и дълга си, като граждани на родния си градъ, интереситѣ на койго сѣ близки на сърдцето ни, ний молимъ да дадете мѣсто на долнитѣ ни рѣдове за освѣтление на Шумненци.

„Лицето на Директора К. Стателовъ е кално“, г-не Редакторе, — „кално“ (гл. Другаръ № 42). Напрасно той се мъчи да го измие, като внася за исклучаване четрима души учители, вѣспитатели отъ срѣдно учебно завѣдение, за да запази своята единична личностъ. Не четири жертви, но даже всички учители отъ Педагогическото Училище, принесени въ жертва на неговото дребнаво егоистическо чувство на самосъхранение, не сѣ въ състояние да измийтъ лицето му. То е кално. Искате ли доказателства, че Директора К. Стателовъ играе на вѣжже прѣдъ Окр. Училищенъ Свѣтъ и Министерството, като твърди, че нѣкакви си четири (защо не единъ, двама, не всички?) учители насочили бунта срѣщу него, Директора на Училището, когато бунта билъ собствено противъ двама учи-

тели (значи, г. Стателовъ е зналъ, че ще има бунтъ и именно противъ двама учители)? — Ето ви доказателствата:

1. Директора К. Стателовъ твърдѣ добръ е разбиралъ положението си и отношенията си къмъ ученицитѣ и Министерството, до толкова разбиралъ, че идѣщата учебна година не ще бѣде държанъ въ училището (за какво ли аджеба?), щото не си е приготвилъ нищо за зимовище, когато други години, като всички домакини граждани, той е бивалъ единъ отъ първитѣ въ това отношение. Горното могатъ да го потвърдятъ всички съседни на почитаемия директоръ, койго сѣ слушали това наивно самопризнание за съмнителността на положението му отъ собствената му жена и слугини. Пословицата пъкъ, колкото това и да сѣ дребни работи, койго даже възбуждатъ смѣхъ, казва: „гузенъ не гоненъ бѣга“.

2. Директора К. Стателовъ толкова добръ е разбиралъ положението си, при усърдното си самоподчинение безъ никакво възнаграждение да се натовари съ управлението и на Дѣвическата Гимназия, само и само да бѣде добръ и трудолюбивъ въ очитѣ на Министерството, понеже „покорна глава“ сабя не ѣ сѣче“, — щото още прѣзъ м-цъ Май или началото на Юний се е отнесълъ до Бъл. Екзархия въ Цариградъ съ молба да му приготвятъ за идѣщата учебна година мѣсто въ Солунската Гимназия, ако е възможно въ качество на Директоръ, гдѣто еднѣжъ е ималъ честта да бѣде и. д. Директоръ. Това може да се покаже на читателитѣ чудно, но то е голяма истина, койго могатъ да потвърдятъ хора, койго сѣ били тѣзи мѣсеци въ Цариградъ и сѣ чували това отъ устата на служащитѣ въ Екзархията. Защо това? Нима за да се оправдае пакъ пословицата: „гузенъ не гоненъ бѣга“?

3. Директора Стателовъ твърдѣ добръ е разбиралъ положението си и отношенията си къмъ ученицитѣ, сир. какво му се готви отъ ученицитѣ за 29-й Юний въ качество на Директоръ. Това се доказва съ туй, че още отъ вечерята е извѣстилъ на учителя, противъ койго между другото се готвила демонстрацията, да не дохожда на другия денъ въ училището. Прибавѣте къмъ това, г-не Редакторе, и вашето авторефиле отъ брой 23-й, съ което извѣстяхте, че нѣкои учители го свѣтвали да не се прави актъ, но той не ги и слушалъ даже, пъкъ между това *прѣдупрѣждава* за готвѣщите се койго трѣба — и вий пакъ ще имате пълно оправдание, на пословицата: „гузенъ не гоненъ бѣга“.

4. Че Директора Стателовъ твърдѣ добръ разбира положението си, но играе на вѣжже и се мъчи да залѣгва дѣца, като твърди, че учители насочили движението на ученицитѣ противъ него, най-добръ се доказва съ слѣдующето, на което бѣхъ очевидци и свидѣтели всички Шумненци:

Когато директора К. Стателовъ току що си отвори устата да каже, че, съгласно правилника за училищата, счита за нужно да даде на гражданитѣ отчетъ за дѣятелността на училището, и още на първитѣ думи случайно се заекна, — защо ученицитѣ веднага подкачихъ да му подражаватъ съ онова грозно и зловѣщо: „ж-ж-ж“! койго накара всички присѣствующи да истрѣпнатъ на мѣстата си отъ срамъ за неговото директорско звание? Нима това бѣше една минутна каприция на дѣца, на койго се е попекало да си поиграятъ съ своя вѣспитател? Или пъкъ то бѣше по знакъ, даденъ отъ тия четрима учители? Но това ще рече да не знаемъ какво правимъ, какво говоримъ! Кой е той онзи лудъ учител-вѣспитател, койго ще уйдиса на ума на едни дѣца и въ присѣствието на толкова чужди, вънкашни лица ще се осмѣли да демонстрира, когато тая демонстрация еднакво се отнася и къмъ него, като членъ на това училище?! Малко срамъ и малко логика, г-нъ Стателовъ!! Нима мислите, че всички сѣ способни като васъ да се обръщатъ къмъ своитѣ колеги въ присѣствието на толкова публика съ такъвъ грубъ езикъ: „класнитѣ учители (т. е. жалопѣори) на мѣстата

си (т. е. на линията)“! „Недостойно е (?)“ за учителитъ да се криятъ (?)“... и пр., съ какъвто вий се обърнахте и отново ни направихте да потънемъ отъ срамъ за директорското ви звание!

Нѣколко граждани.

Пишѣтъ ни отъ Балчикъ: На 21 Юний т. г. Балчикскиятъ нотабилъ Ник. Ючормански събралъ нѣколко лица въ лозето на Ат. Щеревъ, гдѣто билъ и Ст.-Загорски, горѣщия поклонникъ на Стамболова. Тамъ се разисквало на дълго и широко, какво да се направи за напредъ. Най-послѣ г-нъ Н. Ючормански, като затворилъ събраниято, казалъ: „Господа! Да отидемъ четирма души отъ насъ, като богаташи, при г-нъ Вар. Окр. Управителъ и му кажемъ: *добър дошелъ!* Ако г. Управителъ ни попита, какво искаме, да му кажемъ, че желанието на гражданитъ е да ни отърве отъ „сокакъ къпеклери“.

Дописникътъ пита, кои граждани въ Балчикъ нарича „сокакъ къпеклери“, г. Н. Ючормански, и прибавя: „трѣбва да знае милостъта му, както и неговитъ поклонници, че тия „сокакъ къпеклери“ сѣ именно тия, които на всѣка минута очакваха своето интерниране при Стамболовия режимъ, когато Н. Ючормански е правилъ своята каса и се е подемихвалъ подъ мустака на тия умразни нему „сокакъ къпеклери“.

Съ удоволствие съобщаваме, че Военното Министерство е устроило военни привозачни сръдства, за да се пренасятъ нуждитъ работи за пострадалото население въ Котелъ. Палаткитъ за бездомното население сѣ вече пристигнали въ изгорѣлия градъ

(Св. Слово).

В. „Познай себе си“ отъ Г. Орѣховица пише: „Имаме вече положителни свѣдения, че на Стефанъ и Иванъ Стамболови сѣ простени данѣцитъ на имотитъ имъ въ Кесаровската околия, които възлизатъ на кръглата сума 9813 лева! Чунахъ ли български данъкоплатецъ! Деветъ хиляди, осемстотинъ и тринадесетъ левчета сѣ опростени на тѣзи сиромаси: Стефанъ и Иванъ Стамболови. Когато на бедняка се продаваше чергата за 2 лева, тогава на Стамболовци сѣ опрощавани сѣ десетки хиляди лева. — Ходатайствувало е да имъ се опрости още една малка суммица — 1377 лева и 87 ст., но какво е станало съ неѣ, не знаемъ!“.

По рѣшението на Върх. Мед. Съвѣтъ отъ 18 того се налага 5-дневна карангина на всичкитъ пѣтници, идущи отъ Турция, включително и днесъ пристигналитъ, съ парна дезинфекция на багажа и вещитъ имъ. Пѣтницитъ идущи съ Ориентъ-Експресъ се подлагатъ на просто медицинско прѣгледъ. Тия отъ тѣхъ, които отиватъ за вътрѣшността на България, се оставятъ въ лаварета за издържане установената 5-дневна карангина. Пѣтницитъ заминаващи за западна Европа съ Ориентъ-Експресъ безъ да се спира въ България, се пропускатъ свободно, като не имъ се позволява да се сношаватъ съ никого въ станциитъ, дѣло трена спира. Затваря се границата съ Турция въ Сливенския и Хасковския окрѣжи съ воененъ кордонъ, и не се пропускатъ никакви пѣтници идущи отъ Турция, освѣнъ прѣвъ Хебибчево, съ изключение на тия, които притежаватъ двувластни имущества и то подъ условие, че ще се контролиратъ и нѣма да се сношаватъ съ нашето население.

(Св. Слово)

В. „Търновски Извѣстия“ съобщава за Търновскитъ казарми: „Търновскитъ граждани навѣрно сѣ извѣстни, че казармитъ въ града сѣ подложени пакъ на поправка, за която цѣлъ Военното Министерство е отпуснало 20000 л. Извѣстно е, че тѣзи казарми, които коштуватъ близо 1,000,000 лева на населението отъ Търновския окрѣжъ, сѣ поправяни два пѣти до сега и сѣ се изпохарчили други 50000 лева. Отъ тукъ става ясно, колко здраво сѣ построени и колко има да коштуватъ за напредъ на държавата ни!! Ако помислятъ читателитъ ни, прѣди четири години двѣтъ казарми сѣ заехъ отъ прѣдприемачитъ: братя Х. Славчеви и ерменецъ Бедревъ, а останалитъ двѣ отъ компанията Никола Х. Петковъ, покойний Захарий Градинаровъ, Иванъ Стамболовъ и Панайотъ Славковъ като бивши Търновски кметъ. Като имаме прѣдъ видъ, че тѣзи търгове на въпроснитъ казарми сѣ останали нарочно върху извѣстнитъ упоменати горѣ личности, нѣма нужда отъ коментарии, за да сѣдимъ за солидността и здравотата имъ, понеже всѣки отъ насъ разбира гонимата цѣль и спекуляция“.

— Министерството на Вътрѣшнитъ Работи е направило распорѣждане вече чрезъ Окрѣжнитъ Управители, да се устроятъ въ всичкитъ градове на България коммисии за събирание воени помощи за пострадалитъ отъ пожара котленци. Това распорѣждане на Министерството стои по-горѣ отъ всѣка похвала. Както виждатъ читателитъ ни, подписка за сѣщата цѣль отвара и нашата редакция. Ний прочее подканяме още веднѣжъ българскитъ граждани, да се притекатъ чѣс по-скоро на помощъ съ пожъртвованиято си, за да се олекчи, по-

Шуменъ, печатница „Искра“

не до нейдѣ, отчаянното положение на пострададалитъ.

(„Св. Слово“)

В. „Прогрессъ“ пише: „По свѣдения, въ вѣрността на които не можемъ да се съмнѣваме, изборитъ за депутати ще станѣтъ въ първата половина на мѣсецъ Септемврий, а не въ края на тоя мѣсецъ, както бѣхме съобщили спорѣдъ писаното въ „Св. Слово“.

На послѣдне врѣме въ много градове изъ България се произведоха избори за градско общинскитъ управления. Спорѣдъ свѣденията, които имаме, на всѣкъдѣ тѣ сѣ извършили мирно и тихо и е сполучила народната партия. Само при изборитъ въ Силистра сѣ станѣли нѣкои смущения и неправилности, по която причина Постоянната Коммисия въ тоя градъ се е произнесла противъ редовността на тия избори.

Телеграмма.

Шуменъ. Редакцията В. „Защита“

Котелъ ужасна картина: 1287 къщи и 300 дюгени търговски лагуби 12000000 лева домашни прибори къщи не оцѣлени.

Н. Ганевъ, Р. Филиповъ, П. Цанковъ, П. Капитановъ, Н. Длинновъ.

До Редакцията на в. „Свобода“

копие „Св. Слово“, „Защита“ и „Другаръ“.

Въ брой 1432-й на вашата пачавра, прочетохъ, че между отчисленитъ фигурира и моето име, подъ № 233, явявамъ ви, че съ приказъ № 882 сѣмъ уволненъ по собствено желание, отъ 1-й Юний, а не отчисленъ. Че е тѣй, можете да се увѣрите отъ „Държавний Вѣстникъ“ въ брой 124-й. Като направите справка, моля ви, да си обврнитъ съзнитъ, които сте пролѣли за отчисленитъ ваши патроти, въ числото на които никога не сѣмъ се числилъ и нѣма да се числажъ.

гр. Разградъ
18 Юний 1894 год.

Спасъ Върбановъ.

Господинъ Редакторъ,

Въ брой 21-й на Вашия вѣстникъ е помѣтена една телеграмма отъ гр-ца ни Каварна, която носи подписъ: „четирма граждани“, съ които се компрометира Окр. Образцова Сиренарница и умислено се правятъ запитвания отъ Пост. Коммисия въ гр. Варна, относително нейнитъ дѣйстви и намѣрения спрямо мене и повѣреното ми дѣло. Въ името на правдата и общонародний ни поминъкъ, моля Ви, г. Редакторе, дайте мѣсто въ уважаемия Ви редактиранъ отъ Васъ вѣстникъ на слѣдующето ми за защита на доброто дѣло, което нѣкой амбициозни лица и честолюбци не се посѣниха да чернятъ и хулятъ, безъ да сѣ выикнажи въ правото му назначение.

Азъ ще бѣдѣ кратъкъ, още по-вече, че за всичкитъ си работи по Окр. Обр. Сиренарница сѣмъ давалъ и давамъ отчетъ въ Пост. Коммисия и за минѣлата година отчетътъ ми цѣлъ е напечатанъ въ изложението ѣ на своитъ рѣшения.

Цѣльта за откривание образцова сиренарница е била: да се подпомогне напредъването на сиренарското производство у насъ и полетка мѣста, съгласно мѣстнитъ условия да се въведѣтъ нуждитъ подобрѣния и нововѣдения, изискувалъ сѣмъ науката и врѣмената, за по-голъма полза на производителитъ, по край това да се правятъ и опити за подобрѣние качеството на мѣстното сирене. Тая е била благородната задача, съ която се е открила повѣрената ми Окр. Сиренарница, тѣ останѣствие на сѣщата задача се е насочвала и моята дѣятелностъ.

Но по общо правило, всѣко дѣло, на ако ще и най-доброто, не може минѣ безъ опоненти, и азъ днесъ имамъ неприятността, да защитявамъ прѣстижа на повѣреното ми заведение, да защитявамъ това, което естествено е вѣнъ отъ всѣка защита.

Но азъ дадохъ обѣщание да бѣдѣ кратъкъ.

По нѣмане краешко мѣтко у насъ, то цѣлата фабрикация на сиренето прѣвъ минѣлата година бѣ отъ овче мѣтко, което, както е извѣстно, е твърдѣ много богато съ маслени вещества.

При правението на рокофорското сирене, което нѣма нужда отъ много маанина, понеже то не е отъ родѣтъ на мазнитъ сиренета, азъ видѣхъ за добръ да направѣмъ опитъ за фабрикуването на подобно сирене отъ избито мѣтко, съ цѣлъ по-голъма облага да се искара отъ мѣлнитъ продукти; за жалостъ, обаче, опитътъ излѣзе не толкова сполучливъ, на което много спомогна и голѣмата влага въ поволостросний тунелъ, гдѣто то ферментираше.

Така азъ, за тоя опитъ, рискувахъ до 50—60 кил. сирене, като бѣхъ увѣденъ, че подобенъ рискъ

е твърдѣ умѣстенъ и оправдателенъ; още по-вече една отъ задачитъ на повѣреното ми заведение е и правение опити съ мѣстно мѣтко. Държанието на поменатото сирене отъ резултата на тия опити бѣ вече безцѣлно, и азъ съ актъ № 1 го оничтожихъ, за което съобщихъ и на Пост. Коммисия.

Не е истина и твърдението на тия четирма Каварненски граждани, които казватъ, че П. Коммисия плаща 100 лева и по-вече мѣсечна заплата на служащитъ при повѣрената ми сиренарница. Въ състояние сѣмъ да кажа тукъ истинната, че за цѣлия персоналъ на служащитъ при сиренарницата се плаща мѣсечно само 295 лева и 120 на единъ кашерджия, който е наваренъ само за два мѣсеца.

Колкото се отнася до Окр. крави и бикове, които Пост. Коммисия е купила, съ цѣлъ да се подобрява мѣстната говежда раса, чрѣвъ кръстосание съ най-подобѣнитъ Швейцарски породи, и да има възможностъ окр. сиренарница да не прѣкъсва дѣйствиата прѣвъ цѣлата година; то тѣ сѣ вижги на расположението на съгражданитъ ни тукъ, като и на всѣки другъ, който би пожелалъ да ги види.

гр. Каварна, 6-й Юний 1894 г.

Съ потитание:

Директоръ на Варнен. Окр. Образ. сиренарница;

А. С. Овчаровъ.

ОБЪЯВЛЕНИЯ.

РЪЧНИКЪ

за

ЧУЗДИТЪ ДУМИ ВЪ БЪЛГАРСКИ ЕЗИКЪ:

отъ А. П. Николаевъ

Цѣлия рѣчникъ съдържа около 820 стр.

Цѣна 8 лева

(съ пощенскитъ разноси 8 л. 90 ст.)

Порѣжкитъ се испращатъ въ администрацията на сп. „Искра“ въ гр. Шуменъ. Порѣжки безъ стойността не се приематъ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

Въ с. Златаръ, Прѣславска околия, имамъ единъ ханъ за проданъ; желающитъ да го купятъ могатъ да се отнесѣтъ направо до менъ въ г. Шуменъ, улица Казанджийска, № 176, за споразумение.

8-й Юний 1894 г. г. Шуменъ.

Ив. Н. Шамарджиевъ.

(4—3)

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Долгоподписанный съ настоящето си имамъ честъ да извѣстѣжъ, че сборката по Физика и Химия за основни и триклассни общински училища, съставена отъ г-на Т. Иончева, училищенъ инспекторъ на Пирдопското учебно окрѣжие, е отпечатана отъ него въ Методиката на Физиката и Химията; съ негово позволение може да се набави подъ най-износни условия, както на цѣло, така и на части, отъ моята фабрика за учебни и други пособия. За споразумѣние моля г-да училищнитъ инспектори, сѣщо почитаемитъ окрѣжни постоянни коммисии, училищни настоятелства да се отнасятъ до менъ на слѣдния адресъ:

Алоисъ Крейдлъ

Цар. Крал. прив. фабрика за учебни пособия Прага (Австрия)

Кореспонденцията се води по български Цѣнорасписитъ даромъ и франко.

(10—4)

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Умоляватъ се притежателитъ на останалитъ слѣдующи номера отъ лотарията, теглена при „Нанчовата Дѣвич. Гимназия“, да дойдѣтъ въ помѣщението на сѣщата Гимназия да си вземѣтъ спечеленитъ прѣдмѣти: 210, 527, 705, 6, 366, 223, 3, 358, 146, 282, 321, 205, 749, 377, 258, 468, 452, 764, 556, 164, 532, 305, 579, 190.

Отговоренъ редакторъ Никола Караивановъ.